PÄIVÄSTÄ TOISEEN

Kahvikuppi nautitaan nykyisin entistä useammin sosiaalisen median ystävien kanssa. **VIESTINTÄPÄÄLLIKKÖ MERVI SIIKALA, PAULIG**

08.06.15

Aurinko nousee
Helsingissä kello 4.00
ja laskee kello 22.40
Oulussa kello 2.37
ja laskee kello 23.59

Päivän sana
8.6. Mitä hyödyttää ihmistä, jos hän voittaa omakseen koko maailman mutta menettää sielunsa? Millä ihminen voi ostaa sielunsa takaisin? Matt. 16:26
9.6. Kahta minä sinulta pyydän – niin kauan kuin elän, älä niitä kiellä: pidä minusta kaukana vilppi ja valhe, älä anna köyhyyttä, älä rikkauttakaan. Anna ruokaa sen verran kuin tarvitsen. Sananl. 30:7–8

Nimipäiviä
Tänään maanantaina: Salomon, Salomo
Huomenna tiistaina: Ensio

Mietelause
Ei valitse kukka, kenelle kukoistaa,
ei lintu valitse, kenelle laulaisi.
Ken tahansa kukan ohitse vaeltaa,
hän kukan lahjan saa,
ilon hiljaisen.
Kuka vainen kulkija lintua kuunnella voi,
se ei lukua pidä,
sen mieleen kauna ei idä.
Sen laulaa täytyy, kun humisee puu, sydän soi.

Mirjami Lähteenkorva

MERKKIPÄIVIÄ

70-VUOTIAS

Agrologi (AMK), markkinointipäällikkö **Risto Seuna** 9.6. Tuusula. Ei vastaanottoa.

LUKENUT MIES

Yhteinen kansa kitisee aina

Ennen kuin myytti voidaan murtaa, myytti pitää olla lujasti kiinni ruostunut.

Myytti sodan jälkeen itsensä tuhkasta nostaneesta yhtenäisestä kansakunnasta taisi mennä läpi perusteellisemmin kuin sen luojat osasivat kuvitella. Heidän lastenlastensa ikäluokan tutkijoille juhlafraasit ovat täyttä totta.

Tohtorit **Antero Holmila** (1979) ja **Simo Mikkonen** (1978) ovat hämmästyneet, ettei kansa ollut sodan jälkeen poliittisesti yhtenäinen. Kaikkien muiden asettuminen kommunistien vehkeilyjä vastaan on suuri uutinen.

Tuon kaiken kuvasi Lauri Hyvämäki jo 1954 klassikossaan Vaaran vuodet. Samanlainen peruskallio on nuoren Max Jakobsonin Diplomaattien talvisota. Kymmenet kirjoittajat ovat heidän jälkeensä vain täydentäneet kuvaa suuresta ajasta.

Evakkojen asuttaminen ei todella mennyt kivuttomasti. Asuntopula niin kaupungeissa kuin maalla kesti pitkään. Mutta kun se kaikki hoidettiin huippu-

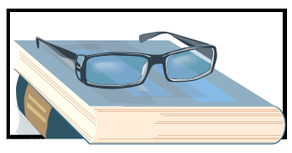

raskaiden sotakorvausten rinnalla, kyllä se jonkinlaista yhteistä sitkeyttä vaati. Silti täällä on aina kitisty, jopa oikeutetusti.

Siinä tekijät ovat oikeassa, että sodan henkisten vaurioiden hoitamiseen ei keskitytty. Mutta eivät kaikki miehet kotiutuneet hulluina ja juoppoina. Suurin osa sai nopeasti elämään normaalin sisällön. Työstähän ei ollut puutetta.

Tavarapula ja kahvikupongit olivat meidän lapsuutemme jokapäivää. Näimme ympärillämme monenlaisia haavoja, joiden arpia lapsemme joskus ihmettelivät. Arvet peittää hauta mutta puolihuolimattomat myytit elävät ikuisesti.

PEKKA ALAROTU

Antero Holmila & Simo Mikkonen: Suomi sodan jälkeen. Pelon, katkeruuden ja toivon vuodet 1944–1949. 265 sivua. Atena.

Ilmajoki toi näyttämölle Oskar Merikannon

ILMAJOKI
Ilmajoen Musiikkijuhlilla on kuultu oopperaa jo 40 vuotta. Viikonloppuna sai kantaesityksensä Elämälle-ooppera, joka kertoo Oskar Merikannosta ja hänen aikalaisistaan.

Tapahtuma oli musiikkimies **Lasse Lintalan** hullunrohkea idea. Hän sai ajatuksen oopperan tuomisesta maakuntaan ja onnistui saamaan Kansallisoopperan vierailemaan Ilmajoelle kesällä 1975.

Pohjalaisia-oopperasta alkoi omaleimaisten esitysten sarja: Jaakko Ilkka, Jokiooppera, Ameriikka, Isänmaan tyttäret, Lakeuksien lukko, Taipaleenjoki, Kekkonen. Musiikkijuhlat on tuottanut jo 11 kantaesitystä.

Elämälle kuvaa suomalaisuuden syntymisen aikaa. Keskiössä on säveltäjä Oskar Merikanto, jota toverit Jean Sibelius, Akseli Gallen-Kallela, Robert Kajanus, Eino Leino ja kriitikko Karl Fodin eivät pitäneet oikeana taiteilija. Merikanto oli kuitenkin kansan rakastama ja hän halusi säveltää musiikkia, jota piiat ja rengitkin lauloivat.

Libreton kirjoittajalla **Juhani Koivistolla** on ollut tehtävää: Merikannon elämä oli aika tasaista. Koivisto on ottanut mukaan ajan tapahtumia kuten valkoisten ja punaisten taistelut ja saanut siitä tarpeellista dramatiikkaa.

Säveltäjä **Jaakko Kuusisto** seuraa isänsä **Ilkan** jäljissä Ilmajoella. Hänen musiikkinsa on kaunista, harmonista ja soljuvaa; alussa muistuma Kesäillan valssista ja lopussa virrestä.

Pääroolin sukunimikaima **Jussi Merikanto** tekee vahvan ja vakaan Oskarin muotokuvan. **Eeva-Maria Kopp** on hänen vaimonaan hillitty, mutta äänellisesti loistava. Heidän poikansa Aarre, josta myös tuli säveltäjä, saa **Simo Mäkiseltä** energisen tulkinnan. Oopperan diivana valloittaa **Johanna Rusanen-Kartano**, jonka Aino Acktéssa on karikatyyristä voimaa.

Ohjaaja **Anna Kelo** onnistuu luomaan ajan hengen oopperaan, mutta monta loppua pitkittää turhaan.

Kökällä voisilmäpullia
Musiikkijuhlat on aina tunnettu erityisen hyvästä hengestään. Koko pitäjä puhaltaa yhteen hiileen. Kökällä eli talkootyöllä tehdään paljon. Tänä vuonna Musakat, juhlien emännät, paistoivat vieraille 6 950 voisilmäpullaa kahvin kanssa.

Leena Lahdella on Elämälle -oopperaan henkilökohtainen mielenkiinto. ”Oskar Merikanto tapasi viettää kesiä isoäitini kotitalossa Haapaniemessä Jalasjärven Luopajärven kylässä.”

”Haapaniemessä on aina paljon musisoitu, serkukset sinne kokoontuessaan. Erityisesti pidin Jaakko Kuusiston musiikista, jossa oli Merikannon sävelistä siteerauksia, mutta ei plagiointia”, kertoo Itä-Suomen yliopiston lehtorina elämäntyönsä tehnyt Lahti.

KATARIINA FLEMING

Karjalan kannaksen monet kasvot

Avojaloin-näyttely Etelä-Karjalan maakuntamuseossa tutustuttaa kävijän menetettyyn Karjalan Kannakseen niin taiteilijan, yrittäjän kuin työläisenkin näkökulmasta.

ETELÄ-KARJALAN MUSEO

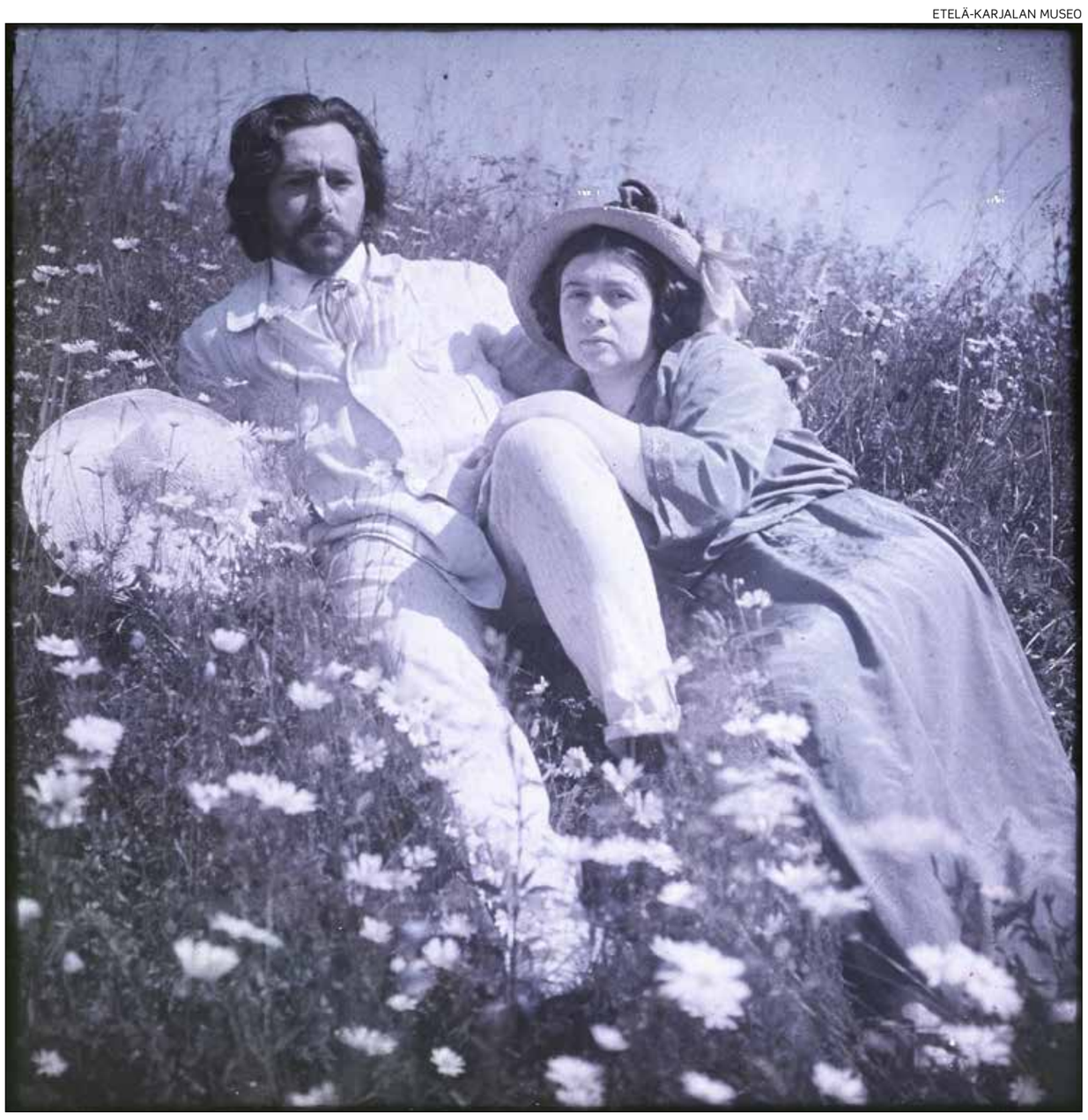

Venäläinen kirjailija Leonid Andrejev vaimonsa Anna Andrejevan kanssa Vammelsuun talon puutarhassa Kannaksen entisen itärajan tuntumassa.

LAPPEENRANTA (MT)
Tositarinoista, vanhoista valokuvista ja tietysti Karjalan Kannaksesta kiinnostuneen kannattaa nyt jos joskus suunnata Etelä-Karjalan museoon ja taidemuseoon Lappeenrantaan. Avojaloin-näyttely tarjoaa otteessaan pitävän kokonaisuuden näitä kaikkia.

Anna Kortelaisen käsikirjoittama näyttely esittelee 10 henkilön elämää Karjalan Kannaksella 1900-luvun alkupuolella. Henkilökuvien ympärille kietoutuu laajempi kuva alueen eri ympäristöistä ilmapiireineen.

Viidessä eri näyttelysalissa liikutaan eri puolilla Kannasta. Ylösottaja työskentelee Uuraan satamassa, joka ennen sotia oli maailman suurin ulosvientisatama.

Koneenkuljettaja pääsee ohjaamaan Suomen ensimmäistä höyrykaivinkonetta Hullu-Jussia rautatietyömaalla. Rajaa vartioidaan ja siellä salakuljetetaan.

Hugo Simbergin taitelijakodissa Niemenlautan kartanolla lasta kaitsee itsekin vasta lapsi.

Lintulan nunnaluostarissa eletään riitaisaa perustamisen aikaa ja karjalaisten kaupungissa Viipurissa musisoidaan, kuvataiteillaan, käydään kauppaa ja soditaan.

Hiekan lämpöa ja männynneulasia
Näyttely saa nimensä yhden henkilöhahmon, taitelija-runoilija **Jelena Guron**, runosta.

Hän kirjoitti, että runoilijan tulee aina vaeltaa paljain jaloin aistiakseen yhtä lailla lämpimän hiekan kuin männynneulasetkin.

Molempien tuntuun näyttelyssä pääseekin. Se osoittaa, miten yhteen elämään mahtuu erilaisia kausia. Yksi pysäyttävimpiä kuvia on luodin päähänsä saanut säveltäjä **Toivo Kuula** sairaalassa kuolinvuoteellaan, vaimonsa vierellään.

Näyttelyn tunnukseksi on nostettu sympaattinen ”lammastyttö”, kuva jossa Simbergin pojan hoitajana toiminut **Hilma Ylä-Outinen** pitelee sylissä karitsaa.

Kuva oli mallina kuuluisaan samannimiseen maalaukseen, joka myös on nähtävillä näyttelyssä.

Venäläisturismia sata vuotta sitten
Osansa kokonaisuudesta luovat kuvat näyttävistä Terijoen huviloista lomailijoineen. Ne muistuttavat, ettei venäläisturistien palveleminen suinkaan ole itärajalla uutta.

Viipurilaisittain nimetyssä Kinolinnassa pyörii viisi mykkäelokuvaa. Katsoja voi muun muassa kuvitella hyppäävänsä kiertoajelun kyytiin.

Hiekkatie pölyää, lehmät vaeltavat tien laitaa ja välillä pysähdytään piknikille. Torilla huivipäiset naiset myyvät tavaraa pärekoreista.

”Olemme yhdistäneet erilaisia elementtejä, kuvaa, ääntä ja liikkuvaa kuvaa. Näyttelystä on tullut paljon kiitosta”, amanuenssi **Mikko Pirinen** kertoo.

Mukana on paitsi museon omaa, myös lainattua materiaalia sekä Suomesta että Venäjältä.

Kiertämiseen kannattaa varata aikaa.

”Moni sanoo lähtiessä, että tulee vielä uudestaan”, näyttelyn aulassa työskentelevä **Juha Pakarinen** sanoo.

Hän suosittelee lukemaan myös aiheesta julkaistun kirjan. ”Silloin näyttelystä saa vielä enemmän.”

Museon viereisessä makasiinissa on avoin valokuvanäyttely viipurilaisesta Monrepos'n puistosta. Sen anti pienine kuvineen jää ikävä kyllä varsin vaisuksi.

TERHI TORIKKA

Avojaloin-näyttely Etelä-Karjalan museossa ja taidemuseossa 10.1.2016 asti.
Monrepos'n puisto - Karjalan Kannaksen helmi Vihreässä makasiinissa 9.8. asti.

Pohjalaissyntyinen säveltäjä Toivo Kuula vietti viimeiset vuotensa musikaalisessa Viipurissa.

KIRJA

Teos syventää kannaslaisten tarinoita

Avojaloin-kirja on syntynyt yhdessä Etelä-Karjalan museossa ja taidemuseossa parhaillaan avoinna olevan samannimisen moniulotteisen näyttelyn kanssa.

Kumpikin kuvailee oikeita ihmiskohtaloita Karjalan Kannakselta. Henkilöt edustavat erilaisia alueita, ryhmiä ja ikäluokkia.

Kirjan on kirjoittanut näyttelynkin käsikirjoittaja, kirjailija-historioitsija **Anna Kortelainen**.

Näyttelyn jälkeen luettuna teos syventää kannaslaisten todellisten hahmojen tarinoita ja kertoo tarkemmin yksityiskohtia.

Se on silti hyvin mahdollista lukea myös käymättä näyttelyssä, vaikka kieltämättä nämä tukevat toisiaan.

Näyttelyssä on mukana kymmenen hahmoa Kannaksen historiasta. Kirjassa henkilömäärä on kaksinkertainen ja mukana on Kortelaisen lisäksi myös muita kirjoittajia, kuten **Laila Hirvisaari** ja **Eeva Kilpi**.

Tarinat ovat erillisiä, mutta ne linkittyvät osin mielenkiintoisesti yhteen.

Aikajana on laajempi kuin näyttelyssä, joka painottuu 1900-luvun alkuun. Kirjassa ääneen pääsee myös 1980-luvulla syntynyt. Kirja tarjoaa mielenkiintoisen matkan historiaan, nykyisin Venäjän puolella sijaitseville alueille.

TERHI TORIKKA

Avojaloin – 20 tositarinaa Karjalan Kannakselta, Anna Kortelainen, Gummerus 2015

Paula-tyttö sai uuden asun

Elintarvikeyritys Pauligin uudeksi hyvän kahvin lähettilääksi eli Paulaksi on valittu 26-vuotias rovaniemeläissyntyinen **Maija Niemi**.

Paulan tehtäviä on muokattu aiempaa enemmän sosiaalisen median suuntaan.

”Paulan toimintaympäristö on uudistunut täydellisesti. Kahvikuppi nautitaan nykyisin entistä useammin sosiaalisen median ystävien kanssa”, sanoo Pauligin viestintäpäällikkö **Mervi Siikala**.

Myös Paulan työasu on kokenut ison muutoksen. Vuonna 1950 ensimmäisen kerran valittu Paula on totuttu näkemään tehtävässään perinteisesti Sääksmäen kansallispuvussa.

Arkisemmissa tilanteissa uusi Paula työskentelee vaatesuunnittelija **Elina Laitisen** ja bloggaaja **Laura Pollarin** suunnittelemassa Flora-asussa.

Uudessa asussa Paula vierailee muun muassa oppilaitoksissa ja muissa nuorille suunnatuissa tilaisuuksissa. Sääksmäen puku on jatkossa Paulan asuna juhlavissa yhteyksissä.

”Tilaisuuden järjestäjä voi toivoa, kummassa asussa Paula esiintyy”, sanoo Pauligin Paula-brändistä vastaava kuluttajapalvelupäällikkö **Kaisa Junikka**.

Uusi asu on saanut suoria vaikutteita Sääksmäen puvusta. ”Paulan pitää edelleen olla tunnistettava. Asussa on Sääksmäen puvun värimaailmaa ja kukkakuosia”, Junikka toteaa.

Suunnittelija pitää uuden kuosin luomista haastavana. ”Halusin käyttää kansallispukua inspiraationa. Vaatteiden ympärille kootaan Paulan tyyli”, sanoo Laitinen.

Hän on itse lopputulokseen tyytyväinen. ”Se toimii työasuna tosi hyvin ja siinä on vaihtelevuutta. Se ei ole rooliasu, vaan työasu, ja toivon, että Paula tuntee olonsa siinä kotoisaksi.”

PAULIG

Uusi Paula Maija Niemi sai arkisemmaksi työasukseen vaatesuunnittelija Elina Laitisen ja bloggaaja Laura Pollarin suunnitteleman Flora-asun.

Maija Niemi on ennen järjestyksessä 19. Paulan julkistusta ollut tiiviissä viiden viikon valmennuksessa edeltäjänsä **Noora Ylikosken** kanssa.

”Ihmisten tapaaminen kasvokkain on tietenkin kaikkein antoisinta, mutta sosiaalisen median kautta pääsen kohtaamaan huomattavan paljon enemmän kahvin ystäviä”, sanoo Niemi.

Jos uusi Paula on päivittänyt asunsa ja tehtävänsä nykyaikaan, vinkkaa hän myös uusista kahvitrendeistä.

”Kylmäuutettu kahvi on tulossa meille Amerikasta. Veikkaan, että jos se ei ole vielä tämän kesän trendijuoma, niin ensi kesänä se jo on.”

MAIKKI KULMALA

Yleisö pääsee mukaan vanhan kirkon kaivauksiin

Yleisö pääsee heinäkuussa osallistumaan Suomen vanhimman kirkonpaikan kaivauksiin Kaarinan Ravattulan Ristimäellä.

Osallistujille maksulliset yleisökaivaukset 21.–31. heinäkuuta järjestää Turun yliopiston arkeologian oppiaineen Ravattulan Ristimäki -tutkimushanke ja Suomen muinaistutkimuksen tuki ry.

Kunakin päivänä kaivaukselle pääsee 10 kiinnostunutta. Kaivauksia tehdään myös viikonloppuna 25.–26.7. Aikaisempaa kaivauskokemusta ei tarvita.

Osallistujien alaikäraja on 15 vuotta, vanhempien kanssa myös nuoremmat pääsevät mukaan.

Lisätietoja kaivauksista saa osoitteesta ravattula@smtt.fi, johon voi myös ilmoittautua 15. heinäkuuta mennessä.

Yleisökaivausvuorot täytetään ilmoittautumisjärjestyksessä.

Vuonna 2013 löydetyn Ravattulan Ristimäen kirkkorakennuksen käyttö on ajoitettu 1100-luvun toiselta puoliskolta 1200-luvun alkuun.

Kirkon kivijalan lisäksi paikalta on löydetty laaja kirkkomaa ja mäkeä kiertäneen aidan kiviperustusta sekä merkkejä näitä vanhemmasta kivikautisesta toiminnasta.

Yleisökaivausten jälkeen arkeologiset tutkimukset jatkuvat elokuussa tutkimuskaivauksina. Myös tuolloin etsitään hautoja, pyritään löytämään aidan portti sekä avataan alttarialue.

MAIKKI KULMALA